

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova,

Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Leu Vasile în interesele lui Gherman Alexandru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Natalia împotriva lui Gherman Alexandru, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” cu privire la recunoașterea pierderii dreptului la folosirea spațiului locativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Leu Vasile în interesele lui Gherman Alexandru și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016, prin care acțiunea a fost admisă

c o n s t a t ă:

La 02 octombrie 2014 Melnic Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gherman Alexandru, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” cu privire la recunoașterea pierderii dreptului la folosirea spațiului locativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată Melnic Natalia a indicat că în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. ¼ din 28 septembrie 1999 la 01 octombrie 1999 a primit ordinul de repartiție nr. 009384, prin care i s-a repartizat apartamentul nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9, pentru familia cu 3 copii.

În anul 1996 a divorțat și fostul soț Gherman Victor a retras benevol viza de reședință din apartament.

Tot benevol a retras viza de reședință fiul Gherman Serghei, în apartament rămânând să locuiască ea, fiul Alexandru, fiica Tatiana și nepotul Alexandr.

În anul 2010 fiul Gherman Alexandru a părăsit apartamentul și s-a stabilit cu traiul în Federația Rusă fără a radia viza de domiciliu.

Fiind pensionară trebuie să achite chiria și serviciile comunale și pentru fiul plecat, fapt pe care îl poate confirma fiica Gherman Tatiana care împreună cu ea locuiește în acest apartament.

Gherman Alexandru nu a depus cerere cu privire la rezervarea apartamentului.

Gherman Alexandru nu domiciliază mai mult de 6 luni în apartamentul nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9, și consideră că acesta a pierdut dreptul de folosință a spațiului locativ nominalizat.

Cere Melnic Natalia recunoașterea pierderii dreptului lui Gherman Alexandru la folosirea apartamentului nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9 (f.d. 5-6).

Prin procura din 26 iunie 2014 Maxian Radu a fost împuternicit de Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii (f.d. 16).

La 20 martie 2015 reprezentantul Maxian Radu a depus în interesele Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” demers cu privire la atragerea în proces în calitate de intervenienți accesorii: Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău, Pretura sectorului Rîșcani mun. Chișinău și întreprinderea municipală de gestionare a fondului locativ nr. 18 (f.d. 17).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 martie 2015 s-a admis parțial demersul reprezentantului Maxian Radu și s-a antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău (f.d. 24-verso).

Prin procura din 21 aprilie 2015 Cherdivară Radu a fost împuternicit de Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii (f.d. 30).

Reprezentantul Cherdivară Radu a depus în interesele Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” demers cu privire la atragerea în proces în calitate de intervenienți accesorii: Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău, Pretura sectorului Rîșcani mun. Chișinău și întreprinderea municipală de gestionare a fondului locativ nr. 18 (f.d. 31).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 septembrie 2015 s-a respins demersul reprezentantului Cherdivară Radu cu privire la atragerea în proces în calitate de intervenienți accesorii a întreprinderii municipală de gestionare a fondului locativ nr. 18 și Preturii sectorului Rîșcani mun. Chișinău (f.d. 54).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Natalia.

S-a recunoscut dreptul lui Gherman Alexandru pierdut la apartamentul nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9 (f.d. 58, 62-63).

Prin mandatul din 10 februarie 2016 avocatul Leu Vasile a fost împuternicit de Gherman Alexandru să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 60).

La 12 februarie 2016 avocatul Leu Vasile a declarat în interesele lui Gherman Alexandru apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016, iar la 05 aprilie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 61; 76-77).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 aprilie 2016 a respins apelul declarat de avocatul Leu Vasile în interesele lui Gherman Alexandru și a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016 (f.d. 91-100).

La 15 iunie 2016 avocatul Leu Vasile a declarat în interesele lui Gherman Alexandru recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs avocatul Leu Vasile a indicat că hotărârile emise sunt neîntemeiate și adoptate cu încălcarea normelor de drept material.

În hotărârile emise instanțele de judecată nu s-au expus în privința pretenției Nataliei Melnic cu privire la radierea vizei lui Gherman Alexandru din apartamentul nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9.

Instanțele de judecată au omis în mod intenționat să se expună în privința pretenției cu privire la radierea vizei lui Gherman Alexandru din apartament, pentru a favoriza mai departe acțiunile Nataliei Melnic.

În anul 2012 Gherman Alexandru a plecat peste hotarele țării din cauza bolii incurabile a soției, în scopul acumulării mijloacelor financiare pentru tratamentul acesteia, fapt confirmat prin probele anexate la materialele pricinii asupra cărora instanțele de judecată nu s-au expus.

Gherman Alexandru cunoscând că familia sa a rămas să locuiască în apartamentul litigios nu a solicitat prin instanța de judecată prelungirea termenului locuirii în imobil pe motiv că a avut încredere deplină în membrii familiei și a achitat toate serviciile comunale.

Achitățile efectuate de Gherman Alexandru pentru serviciile comunale în mărime de 29 136,55 lei pentru toți locatarii din apartament confirmă contribuția sa la întreținerea imobilului dat.

Melnic Natalia nu a prezentat probe în confirmarea achitării serviciilor comunale de către ea și nu a negat achitarea acestora de către pîrît.

În ședința de judecată Melnic Natalia a declarat că Gherman Alexandru se prezenta în apartament pe o zi, după care dispărea și nu este stabilită cu certitudine perioada în care acesta a lipsit din imobil și că a lipsit mai mult de 6 luni consecutiv.

Concluzia instanțelor de judecată că Gherman Alexandru nu a achitat benevol serviciile comunale în cadrul procedurii de executare este greșită și lipsită de suport legal.

Eronată este și concluzia că Gherman Alexandru are domiciliul în raionul Anenii Noi, satul Gîrbovăț, nefiind confirmată cu careva probe concludente, iar îngrijirea soției bolnave într-o casă străină, fără a fi înregistrat în această casă nu înseamnă stabilirea unui alt domiciliu.

Prima instanță în hotărîrea emisă la 29 ianuarie 2016 eronat a aplicat Codul cu privire la locuințe din 03 iunie 1983 care este abrogat, fiind în vigoare Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015, care prevede că în cazul lipsei temporare a locatarului sau a membrilor familiei sale, locuința se menține după aceștia pentru perioada stipulată în contractul de locațiune, cu condiția plății depline pentru folosirea locuinței și pentru serviciile comunale și necomunale, specificate în contract.

Prin referința depusă la 03 august 2016 Melnic Natalia a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 24 august 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate

în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii din următoarele motive.

Curtea de Apel Chișinău la 10 mai 2016 a expediat în adresa lui Gherman Alexandru copia deciziei din 21 aprilie 2016 (f.d. 101).

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Leu Vasile în interesele lui Gherman Alexandru la 15 iunie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din actele pricinii rezultă că prin ordinul de repartiție nr. 009384 din 01 octombrie 1999 Nataliei Gherman i s-a repartizat apartamentul nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9, pentru ea, soțul Gherman Victor și copiii Gherman Sergiu, Gherman Alexandru, Gherman Tatiana (f.d. 7).

Certificatul de divorț seria BM nr. 123081 atestă că la 29 august 1996 Gherman Natalia a divorțat de Gherman Victor (f.d. 8).

Potrivit extrasului eliberat de Oficiul de Stare Civilă seria AM nr. 001599 din 05 noiembrie 1997, Gherman Natalia a schimbat numele de familie în Melnic (f.d. 9).

Conform extrasului din contul personal nr. 165624 în apartamentul nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9, s-au instalat și au viza de reședință în calitate de membri a chiriașului principal Melnic Natalia, Gherman Alexandru, fiica Gherman Tatiana și nepotul Gherman Alexandru (f.d. 10).

Din nota informativă a executorului judecătoresc Onoi Viorica rezultă că Gherman Alexandru a achitat parțial serviciile comunale încasate prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 17 ianuarie 2012 (f.d. 37).

Conform ordinului de încasare a executorului judecătoresc Onoi Viorica nr. 01 din 08 februarie 2013 și nr. 1003 din 20 februarie 2014, Gherman Tatiana a achitat suma de 17 869,55 lei, iar Gherman Alexandru suma de 11 267 lei în baza hotărârii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 17 ianuarie 2012 (f.d. 51; 53).

La 02 octombrie 2014 Melnic Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gherman Alexandru, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” cu privire la recunoașterea pierderii dreptului la folosirea apartamentului (f.d. 5-6).

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus-menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar circumstanțele pricinii.

În ședința de judecată a primei instanțe din 30 septembrie 2015 și a instanței de apel din 21 aprilie 2016 Gherman Alexandru a declarat că nu locuiește în apartament

din anul 2012, deoarece a plecat la muncă peste hotare și la moment locuiește în satul Gîrbovăț, raionul Anenii Noi (f.d. 55; 90).

Melnic Natalia în ședința de judecată a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 septembrie 2015 a declarat că nu se află în relații bune cu Gherman Alexandru și acesta nu contribuie la achitarea serviciilor comunale (f.d. 54-verso).

Conform art. 63 alin. 1 și alin. 2 pct. 2 Codul cu privire la locuințe în redacția Legii nr. 2718-X din 03 iunie 1983, în cazul când chiriașul ori membrii familiei lui lipsesc temporar, încăperea de locuit li se menține timp de șase luni.

În cazul plecării temporare de la locul de trai permanent în virtutea condițiilor și a caracterului muncii (echipajele de nave, lucrătorii echipelor, expedițiilor geologice, de prospecțiuni ș.a.m.d.) sau în legătură cu studiile (studentii, aspiranții ș.a.m.d.) – în decursul întregii perioade de îndeplinire a lucrării respective sau de studii.

Din normele de drept citate rezultă că în cauzele despre recunoașterea chiriașului sau a membrilor familiei lui ca decăzuți din dreptul de folosire a spațiului locativ este necesar de a constata cauzele absenței reclamantului din apartament mai mult timp decât prevede termenul.

În cazul în care ele sînt motivate (aflarea în deplasare sau plecarea la persoanele care necesită îngrijire, lipsa din apartament în legătură cu comportamentul ilegal din partea altor membri ai familiei etc.), judecata poate să prelungească termenul expirat.

Gherman Alexandru nu a locuit în apartamentul nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9, din motivul aflării la muncă peste hotarele țării din cauza bolii incurabile a soției, în scopul acumulării mijloacelor financiare pentru tratamentul acesteia, fapt confirmat prin certificatul anexat la materialele pricinii (f.d. 83).

Soluția primei instanțe și a instanței de apel prin care s-a recunoscut dreptul pierdut a lui Gherman Alexandru la folosirea apartamentului nr. 14 situat în mun. Chișinău, str. Pajurei, 9, este neîntemeiată.

Or, lipsa lui Gherman Alexandru din imobil este justificată de factori obiectivi legați de boala incurabilă a soției Gherman Aliona.

Pe parcursul absenței sale Gherman Alexandru a contribuit la întreținerea imobilului în litigiu achitând serviciile comunale în sumă de 11 267 lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a executorului judecătoresc Onoi Viorica nr. 01 din 08 februarie 2013(f.d. 51; 53).

Instanțele de judecată eronat au constatat că recurentul a schimbat domiciliul și a pierdut dreptul la spațiul locativ.

Or, la materialele pricinii nu sunt anexate probe că Gherman Alexandru a renunțat benevol de la unicul loc de trai în municipiul Chișinău.

Mai mult ca atât, lipsa de la locul de trai a lui Gherman Alexandru este condiționată și de faptul că acesta se află în relații ostile cu Melnic Natalia.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că circumstanțele pricinii sunt stabilite de prima instanță și instanța de apel și nu este necesară verificarea suplimentară a altor dovezi, însă au aplicat și interpretat eronat normele de drept material și circumstanțele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Leu Vasile în interesele lui Gherman Alexandru, de a

cazului, casa decizia instanței de apel și hotărârea primei și de a emite o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de avocatul Leu Vasile în interesele lui Gherman Alexandru.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 și hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Natalia împotriva lui Gherman Alexandru, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” cu privire la recunoașterea pierderii dreptului la folosirea apartamentului și se emite o hotărâre nouă prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Natalia împotriva lui Gherman Alexandru, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” cu privire la recunoașterea pierderii dreptului la folosirea apartamentului ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă de la data emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova,

judecătorii:

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan